



روحانی در جلسه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت:

تلاش دولت متوقف نشدن چرخه اقتصاد کشور است

گروه سیاست: حسن روحانی در صدوشصت و پنجمین جلسه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت گفت: «دولت با سیاست‌ها و برنامه‌ریزی‌های خود در جهت تقویت سرمایه‌گذاران و تولیدکنندگان، به‌ویژه بخش خصوصی تلاش داشته که...»

صفحه ۲

چهارشنبه ۲۶ شهریور ۱۳۹۹ • ۲۷ محرم ۱۴۴۲ • ۱۶ سپتامبر ۲۰۲۰



سخنگوی دولت با اشاره به پرونده نوید افکاری:

دولت اختیاری نداشت

گروه سیاست: علی ربیعی، سخنگوی دولت، در نشست خبری با اصحاب رسانه گفت: «هماهنگی سه قوه می‌تواند در حل مشکلات تأثیرگذار باشد. کرونا مشکلات زیادی برای دنیا ایجاد کرده و ایران تنها کشوری است...»

صفحه ۲

سال هجدهم • شماره ۳۸۱۸ • ۱۲ صفحه • ۵۰۰۰ تومان

سرمقاله

سامان‌دهی بر مبنای فرهنگ سیاسی

حمزه نوذری



برخی پژوهشگران ایرانی بر این عقیده هستند که سامان‌دهی اقتصادی و صنعتی در کشورهای اروپایی و آمریکای شمالی بر پایه واحدی قرار دارد و همه آن را می‌توان تحت عنوان بازار آزاد نام‌گذاری کرد، هرچند برخی دیگر دچار سطحی‌نگری بیشتری هستند و همه این جوامع را غربی می‌دانند. تلقی غربی‌بودن کشورهای اروپایی و آمریکای شمالی این تصور را ایجاد می‌کند که این جوامع دارای منطق اجتماعی و اقتصادی یکسانی هستند. در مقابل برخی نویسندگان ایرانی نیز معتقدند برای سامان‌دهی اقتصاد و صنعت کشور راهی به‌جز مسیری که غربی‌ها پیموده‌اند، لازم است. هر دو رویکرد بر این تصور استوار است که کشورهایی مانند فرانسه، آلمان، انگلستان و آمریکا رویکرد یکسان و مشابهی در صنعت و اقتصاد دارند؛ درحالی‌که این کشورها از نظر حقوقی و قانونی، نهادها و سامان‌دهی اقتصاد و صنعت راهی کاملاً متفاوت طی کرده‌اند. اغلب اقتصاددانان ایرانی افکار و جدایی اقتصاد از سایر عرصه‌ها را اساس جامعه مدرن می‌دانند و بازار آزاد و جدا از جامعه و دولت را اساس دنیای جدید و جهانشمول تلقی می‌کنند. درحالی‌که قانون‌بنیادی و جهانشمول برای سامان‌دهی اقتصاد وجود ندارد. این دیدگاه که قوانین بازار آزاد برای سامان‌دهی اقتصاد جهانشمول است، مبنای تجربی و واقعی ندارد و نمی‌تواند تفاوت‌های بنیادی و عمیق بین سیاست‌های اقتصادی کشورها را توضیح دهد. اقتصاد در دنیای مدرن را نمی‌توان بر اساس جدایی آن از عرصه سیاسی و جامعه توضیح داد و لیبرالیسم، بازار آزاد و دولت‌گرایی هیچ‌کدام نمی‌تواند تفاوت‌ها و تمایز بین کشورها برای سامان‌دهی اقتصاد را توضیح دهد. دابین در مطالعه مقایسه‌ای که بین سه کشور ایالات متحده آمریکا، فرانسه و بریتانیا انجام داده است، نتیجه گرفته آرایش متنوعی در ارتباط و تعامل بین جامعه مدنی، دولت و اقتصاد وجود دارد. وی معتقد است بر اساس فرهنگ سیاسی هر کشور سیاست‌های صنعتی و اقتصادی نیز متکثر و متمایز است. بر اساس یافته‌های دابین، قوانین اقتصادی برای کارایی و اثربخشی صنعت در سه کشور پیشرفته آمریکا، بریتانیا و فرانسه اوایل قرن بیستم کاملاً از هم متفاوت بوده است. سنت ملی و فرهنگ سیاسی هر کشور نحوه سیاست‌گذاری عرصه اقتصادی و صنعتی را تنظیم می‌کند. براین‌اساس، قاعده و قانون عام اقتصادی مبنی بر جدایی اقتصاد بازاری از جامعه که باید در همه کشورها تسری یابد، مردود است و با واقعیت همخوانی ندارد. صنعتی‌شدن ایالات متحده آمریکا، فرانسه و بریتانیا در اواخر قرن نوزدهم با پارادایم‌های متعددی شکل گرفته است، نه قوانین عام مبتنی بر بازار آزاد. الگوهای توسعه صنعتی سه کشور نام برده شده بر اساس آرایش‌های متفاوت جامعه مدنی، دولت و اقتصاد بنیان‌گذاری شده است. مدل بازارگرایی آمریکایی الگوی تمام‌عیار و جهانشمول سازماندهی اقتصادی نیست. تجربیات نشان می‌دهد که سامان‌دهی اقتصاد در میان کشورهای سرمایه‌داری مدرن فرانسه و انگلستان متفاوت و متمایز از آمریکا است. برای نمونه بازار آزاد آمریکایی در فرانسه چندان مورد توجه نبوده است. ساماندهی اقتصادی و صنعتی و چه‌بسا رشد اقتصادی یک مسیر عام و جهانشمول مبتنی بر جدایی اقتصاد و سیاست نداشته است اما چرا ایالات متحده آمریکا، فرانسه و انگلستان از استراتژی‌های متفاوتی برای سامان‌دهی اقتصاد و صنعت استفاده کردند. بر اساس نظریه دابین جواب در ساختار اجتماعی و نظم اجتماعی سیاسی متفاوت این کشورهاست. در آمریکا استراتژی صنعتی‌شدن راه‌ن ایند بر اساس انجمن‌های محلی بود اما به علت فساد، دولت فدرال سیاست رقابت و بازار آزاد را توسعه داد که در آن زمان شبیه هیچ کشور دیگری نبود. دابین می‌نویسد اقتصاد آمریکا بر مبنای انرژی مکانیسم بازار از زمان توسعه راه‌ن اواخر قرن نوزدهم دنبال شد اما سیاست‌هایی که برای حمایت از بازار آزاد طراحی شده، نشان‌دهنده نقش مثبت دولت در ارتقای بازارها و نگاه‌هاست. طراحی و برنامه‌ریزی دولت برای ارتقا و استراتژی بازار آزاد از فرهنگ سیاسی حاکم بر آمریکا نشئت گرفته است. در آمریکا شاهد تغییر مسیر اقتصاد از محلی‌گرایی به سمت بازار آزاد حمایت‌شده توسط دولت فدرال هستیم که قوانینی برای رقابت تعیین کرده است. به دنبال این سیاست صنعتی در توسعه راه‌ن تفکری در آمریکا رواج پیدا کرد که مشارکت و مداخله دولت در زندگی اقتصادی بی‌ثبات‌کننده و ناکارآمد است.

ادامه در صفحه ۴

مواجهه پارلمان اصولگرایان با مسئله‌ای به نام شفافیت

مدعیان شفافیت در جلسه غیرعلنی

صفحه ۳



باب وودوارد، نویسنده کتاب خشم کیست؟

افشاگر واترگیت کابوس ترامپ

کتاب «خشم» برای نخستین بار جزئیاتی از سیاست خارجی آمریکا و واکنش ترامپ به شیوع ویروس کرونا را افشا می‌کند

عکس: Gettyimages

صفحه ۸

یادداشت

خط ۱۰ متروی پایتخت، شاه‌کلید قفل ترافیک

تهران، سعادت‌آباد و میدان کاج رفته و از میدان کتاب سرازیر شده و با عبور از بزرگراه آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی به منطقه ۵ می‌رسد. سپس از منطقه ۲۲ عبور کرده، به سمت بزرگراه شهید خرازی ادامه مسیر می‌دهد و پس از عبور از شمال دریاچه چیتگر به سمت ایستگاه وردآورد می‌رود. همچنین این خط هفت ایستگاه تقاطعی با سایر خطوط متروی تهران دارد که به ترتیب از محدوده وردآورد با خط ۵، محدوده آزادگان با خط ۹، محدوده کوهسار با خط ۶، محدوده میدان کتاب با خط ۷، در محدوده صدر با خط ۱، در محدوده نوبنیاد با خط ۳ و در محدوده تهرانپارس با خط ۴ پذیرش مسافران از سایر خطوط را امکان‌پذیر می‌کند. از ویژگی‌های این خط می‌توان به عبور آن از مناطق یک تا ۵ و همچنین منطقه ۲۲ و تسهیل دسترسی ساکنان خطوط را امتحان‌های البرز و تهران اشاره کرد که هفت گذشته با حضور رئیس و اعضای شورای اسلامی شهر تهران، شهردار تهران و رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور کلنگ آن بر زمین زده شد. یکی از اقدامات خط ۱۰ متروی تهران ازجمله خطوط جدید متروی تهران است که در طرح جامع حمل‌ونقل ریلی شهر تهران در بهمن سال ۹۸ به تصویب رسیده و برای اجرا به شرکت راه‌آهن شهری تهران و حومه (مترو) ابلاغ شده است. این خط در مجموع با ۴۳ کیلومتر طول و ۳۵ ایستگاه، از قنات کوثر در محدوده منطقه ۴ آغاز می‌شود و با عبور از اتوبان‌های شهید بابایی و صدر به سمت نمایشگاه بین‌المللی

ادامه در صفحه ۲



افشین حبیبزاده
عضو شورای شهر تهران

یکی از اقدامات مهم پنجمین شورای شهر تهران و مدیریت شهری در این دوره، تصویب طرح جامع حمل‌ونقل ریلی تهران پس از چهار دهه در شورای عالی ترافیک در بهمن ماه سال گذشته بود که بر اساس این طرح با ایجاد چهار خط جدید (۸، ۹، ۱۰ و ۱۱)، طول خطوط مترو به ۵۰۰ کیلومتر (دو برابر طول فعلی) خواهد رسید و شهروندان با پیمودن مسافتی کمتر از هزار متر به مترو دسترسی خواهند داشت و ظرفیت ترددی متروی تهران از هفت میلیون سفر روزانه عبور خواهد کرد. بنا بر اولویت، کارهای مقدماتی احداث خط ۱۰ مترو تهران از سال گذشته آغاز و هفته گذشته با حضور رئیس و اعضای شورای اسلامی شهر تهران، شهردار تهران و رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور کلنگ آن بر زمین زده شد. یکی از اقدامات خط ۱۰ متروی تهران ازجمله خطوط جدید متروی تهران است که در طرح جامع حمل‌ونقل ریلی شهر تهران در بهمن سال ۹۸ به تصویب رسیده و برای اجرا به شرکت راه‌آهن شهری تهران و حومه (مترو) ابلاغ شده است. این خط در مجموع با ۴۳ کیلومتر طول و ۳۵ ایستگاه، از قنات کوثر در محدوده منطقه ۴ آغاز می‌شود و با عبور از اتوبان‌های شهید بابایی و صدر به سمت نمایشگاه بین‌المللی

یادداشت

رمز پایداری اوپک در ۶۰ سالگی



علیرضا سلطانی
کارشناس اقتصاد انرژی

و بی‌خاصیت‌شدن آن را در ابتدای قرن ۲۱ و با حاکم‌شدن قواعد تجارت آزاد بین‌المللی مطرح و پیش‌بینی می‌کردند اما این پیش‌بینی نه‌تنها روی نداد بلکه اوپک در دو مقطع یکی در دهه اول قرن بیست و یکم و دیگر در ماه‌های اخیر در پی بروز بحران کرونا، فعال و مؤثر ظاهر شد و موجب احیای صنعت جهانی نفت در دو حوزه تولید، تجارت و مصرف شد. آثار این رخداد فقط به صنعت نفت منحصر نشد و اقتصاد جهانی را نیز دربرگرفت. اوپک در ۶۰ سال گذشته و به‌ویژه دو دهه اخیر بارها ثابت کرده که اگرچه به‌طور مستقیم منافع اعضا را دنبال می‌کند اما به‌طور غیرمستقیم متعادل‌کننده و ثبات‌دهنده به بازار جهانی نفت و به طبع آن اقتصاد جهانی است و این واقعیت از سوی منتقدان سرسخت اوپک پذیرفته شده است. به همین دلیل در دو موج حرکتی در سال‌های اخیر نه‌تنها اوپک مورد تضعیف منتقدان سیاسی سرسخت قرار نگرفت بلکه تقویت نیز شد و از این دو موج به‌عنوان پوست‌اندازی اوپک نام برده می‌شود. موج نخست سال ۲۰۱۶ و گرایش کشورهای عمده تولیدکننده نفت غیر اوپک به اوپک و ایجاد تشکیلی تحت عنوان اوپک‌پلاس است. اوپک‌پلاس بر ساختار و کارکرد اوپک شکل گرفت و فعالیت خود را تاکنون ادامه داده و به‌طور نسبی رضایت طرف‌های آن را نیز در پی داشته است. موج دوم توسل ایالات متحده به اوپک برای نقش‌آفرینی در بازگرداندن تعادل قیمتی به بازار نفت در پی گسترش ویروس کرونا در ماه‌های اخیر است که حرکتی عجیب به شمار می‌رود. این حرکت هرچند موقتی به نظر می‌رسد اما از پذیرش رسمی ضرورت وجود و توانمندی اوپک برای بازار جهانی نفت و اقتصاد جهانی حکایت می‌کند. حرکتی که اوپک ۶۰ سال پیش با تأسیس خود در بازار نفت ایجاد کرد، حالا با گرایش کشورهای نفتی غیرعضو و حتی ابرقدرت‌های اقتصادی مانند ایالات متحده به رژیم قدرتمند و با گستره زیاد تبدیل شده است. این مهم مدیون پوست‌اندازی اوپک و پوشش هوشمندانه اعضای آن با تحولات و الزامات جهانی است که باوجود اختلافات عمده سیاسی میان اعضا، باز نقطه مشترک آنها قیمت نفت و مهم‌تر خود اوپک و ماندگاری آن است. امروزه اعضای اوپک و حتی کشورهایی مانند ایران که انتظارات آن از عملکرد اوپک در جریان دو دور تحریم نفتی در یک دهه گذشته برآورده نشده، به اوپک به‌عنوان یک فرصت و ابزار مهم در اعمال قدرت و نقش‌آفرینی در عرصه بین‌المللی نگاه می‌کنند و می‌کشند اوپک را از حوزه اختلافات سیاسی خود دور نگه دارند و این رمز پایداری اوپک در آینده است. نکته آخر اینکه تا نفت تولید، تجارت و مصرف می‌شود، اوپک هم هست.

خبر به وقت شرق



به تلگرام شرق پیوندید

@sharghdaily

حرف اول

مرز جرم سیاسی و امنیتی

صالح نقره‌کار . وکیل دادگستری



۱. سخنان اخیر رئیس قوه قضا در تبیین تمایز جرم سیاسی از امنیتی بسیار حائز اهمیت است. چه بسیار بی‌مبالاتی‌ها که ضمن عبور از مرزبندی جرم سیاسی از امنیتی که عمدتاً با انگیزه‌های اصلاح‌گرانه و خیرخواهانه بوده، باعث صدمه به آزادی بیان و تضعیف حق نقد و مخالفت شده است. سنت دیرین برخی محاکم در زمینه جرم سیاسی عایدی جز تضعیف حق بر نقد و مخالفت نداشته است. ۲. بازخوانی استانداردهای سیاست کیفری در مواجهه با جرائم سیاسی در برخورد قوه قضائیه تعیین‌کننده است. نظام قضائی نیازمند اخذ بازخورد و دیدن کارنامه خود در آینه اندیشه حقوق‌دانان است؛ چراکه استماع ملاحظات جامعه حقوقی موجد ارتقای ادبیات قضائی و اقدام محاکم و پیش‌نیاز توسعه و اصلاح نظام حقوقی است. تشریک مساعی و همیاری با سامانه تقنین و اجرا و احکام حکم برای دیدن خلل و فرج قانون و رصد پیامدها و پیام‌ها ضمن تحلیل نظریه‌منا و ماهیت و دامنه و شعاع قانون یک ضرورت است. ۳. اصلاح کشور بدون حمایت از حق نقد و مخالفت ممکن نیست. معماری بنای نظام حقوقی بدون توجه به اصول و بنیان‌های اساسی و در راس آن حقوق اساسی سیاسی ممکن نیست.

ادامه در صفحه ۲

جناب آقای مهندس محمد علی ایزدی

جناب آقای مهندس علی محمد ایزدی

درگذشت پدر بزرگوارتان

حضرت آیت الله حاج شیخ غلامحسین ایزدی

که از علمای آزاد اندیش و مردمی بود را به آن برادران عزیز و سایر بازماندگان خصوصاً آقای عبدالحسین رجایی و احمد رضا بهمن پور تسلیت عرض می‌کنیم .

جمعی از نجف آبادی های مقیم تهران